

The Holy See

**VISIT OF HIS HOLINESS POPE FRANCIS TO LESVOS (GREECE) JOINT DECLARATION
OF HIS HOLINESS BARTHOLOMEW, ECUMENICAL PATRIARCH OF CONSTANTINOPLE,
OF HIS BEATITUDE IERONYMOS, ARCHBISHOP OF ATHENS AND ALL GREECE
AND OF HIS HOLINESS POPE FRANCIS**
Mòria refugee camp, Lesvos
Saturday, 16 April 2016 [\[Multimedia\]](#)

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Ἡμεῖς, ὁ Πάπας Φραγκῖσκος, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμος, συναντηθήκαμε στό ἐλληνικό νησί τῆς Λέσβου γιά νά ἀποδείξουμε τή βαθειά ἀνησυχία μας γιά τήν τραγική κατάσταση τῶν πολυάριθμων προσφύγων, τῶν μεταναστῶν καί τῶν αἰτούντων ἄσυλο, πού ἔχουν ἔλθει στήν Εὐρώπη, προσπαθώντας νά ξεφύγουν ἀπό καταστάσεις συγκρούσεων καί, σέ πολλές περιπτώσεις, καθημερινῶν ἀπειλῶν γιά τήν ἐπιβίωσή τους. Ἡ παγκόσμια κοινή γνώμη δέν μπορεῖ νά ἀγνοήσει τήν τεράστια ἀνθρωπιστική κρίση πού δημιουργήθηκε ἀπό τήν ἐξάπλωση τῆς βίας καί τῶν ἐνοπλίων συγκρούσεων, τίς διώξεις καί τόν ἐκτοπισμό τῶν θρησκευτικῶν καί ἐθνικῶν μειονοτήτων καί τόν ξερριζωμό τῶν οἰκογενειῶν ἀπό τά σπίτια τους, κατά παραβίαση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας καί τῶν θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί ἐλευθεριῶν τους.

Ἡ τραγωδία τῆς ἀναγκαστικῆς μετανάστευσης καί τῆς μετατόπισης ἐπηρεάζει ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, καί εἶναι οὐσιαστικά μία κρίση τῆς ἀνθρωπότητας, καλώντας γιά μία ἀπάντηση ἀλληλεγγύης, συμπόνιας, γενναιοδωρίας καί ἄμεσης πρακτικῆς δέσμευσης πόρων. Ἀπό τή Λέσβο, κάνουμε ἔκκληση πρὸς τή διεθνή κοινότητα νά ἀνταποκριθεῖ μέ θάρρος στήν ἀντιμετώπιση αὐτῆς τῆς τεράστιας ἀνθρωπιστικῆς κρίσης καί τῶν βαθυτέρων αἰτίων της, μέσω διπλωματικῶν, πολιτικῶν καί φιλανθρωπικῶν πρωτοβουλιῶν, καί μέσα ἀπό συλλογικές προσπάθειες, τόσο στή Μέση Ανατολή ὅσο καί στήν Εὐρώπη.

Ὡς ἡγέτες τῶν ἀντίστοιχων Ἐκκλησιῶν μας, ἐκφράζουμε ἀπό κοινοῦ τήν ἐπιθυμία μας γιά εἰρήνη καί τήν ἐτοιμότητά μας νά προωθήσουμε τήν ἐπίλυση τῶν συγκρούσεων μέσω τοῦ διαλόγου καί τῆς συμφιλίωσης. Καθώς ἀναγνωρίζουμε τίς προσπάθειες πού ἤδη γίνονται γιά τήν παροχή βοήθειας καί φροντίδας στοὺς πρόσφυγες, μετανάστες καί αἰτούντες ἄσυλο, καλοῦμε ὅλους τούς

πολιτικούς ήγέτες να χρησιμοποιήσουν κάθε μέσο, για να εξασφαλισθεί ότι πρόσωπα και κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των χριστιανών, παραμένουν στις πατρίδες τους και απολαμβάνουν τό θεμελιώδες δικαίωμα να ζούν με ειρήνη και ασφάλεια. Μία ευρύτερη διεθνής συναίνεση και ένα πρόγραμμα βοήθειας χρειάζονται έπειγόντως, για να διατηρηθεί τό κράτος δικαίου, για τήν προάσπιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων σέ αυτή τή μή βιώσιμη κατάσταση, για τήν προστασία των μειονοτήτων, για τήν καταπολέμηση τής έμπορίας ανθρώπων και του λαθρεμπορίου, για τήν εξάλειψη των μή ασφαλών διαδρομών, όπως αυτές μέσα από τό Αιγαίο και τό σύνολο τής Μεσογείου, και για να αναπτυχθούν ασφαλείς διαδικασίες επανεγκατάστασης. Μέ αυτόν τόν τρόπο θα είμαστε σέ θέση να βοηθήσουμε άμεσα αυτές τīs χώρες οί όποίες έμπλέκονται στήν ίκανοποίηση των αναγκών των πολυάριθμων βασανισμένων αδελφών μας. Ειδικότερα, εκφράζουμε τήν αλληλεγγύη μας πρός τόν λαό τής Ελλάδας, ό όποιος παρά τīs δικές του οικονομικές δυσκολίες, έχει ανταποκριθεί μέ γενναιοδωρία σέ αυτή τήν κρίση.

Άπευθύνουμε κοινή έκκληση για τόν τερματισμό του πολέμου και τής βίας στή Μέση Ανατολή, μία δίκαιη και διαρκή ειρήνη, και τήν έντιμη έπιστροφή όσων αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τά σπίτια τους. Ζητούμε από τīs θρησκευτικές κοινότητες να έντείνουν τīs προσπάθειές τους στήν υποδοχή, παροχή βοήθειας και προστασίας στους πρόσφυγες όλων των θρησκειών, και από τīs θρησκευτικές και πολιτικές υπηρεσίες ανακούφισης (των προσφύγων) να εργάζονται για να συντονίζουν τīs προσπάθειές τους. Για όσο διάστημα υπάρχει ή ανάγκη, ζητούμε από όλες τīs χώρες να παράσχουν προσωρινό άσυλο, να προσφέρουν τήν ιδιότητα του πρόσφυγα σέ όσους έχουν τό δικαίωμα, να επέκτείνουν τīs προσπάθειες άρωγής τους και να συνεργαστούν μέ όλους τούς ανθρώπους καλής θέλησης για τόν άμεσο τερματισμό των συνεχιζόμενων συγκρούσεων.

Η Ευρώπη αντιμετώπιζει σήμερα μία από τīs πιο σοβαρές ανθρωπιστικές κρίσεις της από τό τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου. Για τήν αντιμετώπιση αυτής τής σοβαρής πρόκλησης, κάνουμε έκκληση σέ όλους τούς ακόλουθους του Χριστού να ένθυμούνται τά λόγια του Κυρίου, σύμφωνα μέ τά όποια όλοι μας θα κριθούμε μία μέρα: *«έπεινάσα γάρ και έδώκατέ μοι φαγείν, έδίψησα και έποτίσατέ με, ξένος ήμην και συνηγάγετέ με, γυμνός και περιεβάλετέ με, ήσθένησα και έπεσκέψασθέ με, έν φυλακή ήμην και ήλθετε πρός με ... άμήν λέγω ύμιν, έφ' όσον έποιήσατε ένι τούτων των αδελφών μου των έλαχίστων, έμοι έποιήσατε»* (Ματθ 25: 35-36, 40).

Άπό τήν πλευρά μας, υπακούοντας στό θέλημα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, πιστεύουμε ακράδαντα, όλόψυχα και μέ αποφασιστικότητα, ότι πρέπει να έντείνουμε τīs προσπάθειές μας για τήν προώθηση τής πλήρους ένότητας όλων των Χριστιανών. Έπιβεβαιώνουμε τήν πεποίθησή μας ότι ή «συμφιλίωση (μεταξύ των Χριστιανών) περιλαμβάνει τήν προώθηση τής κοινωνικής δικαιοσύνης έντός και μεταξύ όλων των λαών ... Μαζί, θα κάνουμε τό χρέος μας, ώστε να προσφέρουμε στους μετανάστες, τούς πρόσφυγες και τούς αίτούντες άσυλο, μία ανθρώπινη υποδοχή στήν Ευρώπη» (Οίκουμενική Χάρτα, 2001). Μέ τήν υπεράσπιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και των μεταναστών, καθώς και των πολλών περιθωριοποιημένων ανθρώπων σīs κοινωνίες μας, έχουμε ως στόχο να εκπληρώσουμε τήν αποστολή των Εκκλησιών, που είναι ή διακονία του κόσμου.

Ἡ συνάντησή μας σήμερα ἔχει ὡς στόχο νά δώσει κουράγιο καί ἐλπίδα σέ ὅσους ἀναζητοῦν καταφύγιο καί σέ ὅλους ἐκείνους πού τοὺς καλωσορίζουν καί τοὺς βοηθοῦν. Καλοῦμε τή διεθνή κοινότητα νά θέσει τήν προστασία τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ὡς προτεραιότητα, καί σέ κάθε ἐπίπεδο, νά ὑποστηρίξει πολιτικές ἐντάξεις πού ἐκτείνονται σέ ὅλες τίς θρησκευτικές κοινότητες. Ἡ φοβερή κατάσταση ὅλων ὧν ἐπηρεάζονται ἀπό τήν παρούσα ἀνθρωπιστική κρίση, συμπεριλαμβανομένων πολλῶν Χριστιανῶν ἀδελφῶν μας, ἀπαιτεῖ συνεχῇ προσευχή ἀπό μέρους μας.

Λέσβος, 16 Ἀπριλίου 2016

Ἱερώνυμος Β΄

Φραγκίσκος

Βαρθολομαῖος